

Пріоритетні питання формування системи безоплатної правової ДОПОМОГИ

Андрій ВИШНЕВСЬКИЙ

Директор Центру правової реформи і законопроектних
робіт при Міністерстві юстиції України

Одеса

25 травня 2012 року

Положення нового Кримінального Процесуального Кодексу України щодо Безоплатної правової допомоги

- **Част. 2-3 статті 49:** «У випадках залучення захисника за призначенням слідчий, прокурор виносить постанову, а слідчий суддя та суд постановляє ухвалу, якою доручає відповідному органу (установі), уповноваженому законом на надання безоплатної правової допомоги, призначити адвоката для здійснення захисту за призначенням та забезпечити його прибуття у зазначені у постанові (ухвалі) час і місце для участі у кримінальному провадженні. Постанова (ухвала) про доручення призначити адвоката негайно **направляється відповідному органу (установі), уповноваженому законом на надання безоплатної правової допомоги, і є обов'язковою для негайного виконання.**»
- **Част. 1 статті 53:** «Слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд залучають захисника для проведення окремої процесуальної дії **в порядку, передбаченому статтею 49 Кодексу**, виключно у невідкладних випадках, коли є потреба у проведенні невідкладної процесуальної дії за участю захисника.»
- **Част. 3 статті 120:** «Допомога захисника, залученого для здійснення захисту за призначенням у випадках, передбачених Кодексом та/або **Законом «Про безоплатну правову допомогу»**, надається за рахунок коштів Державного бюджету України і є безоплатною для підозрюваного, обвинуваченого.»
- **Част. 4 статті 213:** «Уповноважена службова особа, що здійснила затримання, зобов'язана негайно повідомити про це **орган (установу), уповноважений законом на надання безоплатної правової допомоги.**»

ПОРЯДОК ОПЛАТИ ПОСЛУГ АДВОКАТІВ, ЯКІ НАДАЮТЬ БЕЗОПЛАТНУ ВТОРИННУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ (ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ВІД 18.04.2012 № 305 «ПИТАННЯ ОПЛАТИ ПОСЛУГ АДВОКАТІВ, ЯКІ НАДАЮТЬ ВТОРИННУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ ОСОБАМ, ЗАТРИМАНИМ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ АБО КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ПОРЯДКУ, А ТАКОЖ У КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВАХ» (1)

○ **1) У разі надання вторинної правової допомоги особі, затриманій в адміністративному або кримінально-процесуальному порядку – в розмірі 2,5% мінімальної зарплати за годину фактично відпрацьованого часу.**

- *розмір оплати послуг адвокатів особі, затриманій в адміністративному або кримінально-процесуальному порядку, у неробочий час, вихідні та святкові дні обчислюється виходячи з подвійного розміру оплати за годину роботи*
- *у разі прибуття адвоката до затриманої особи пізніше встановленого законодавством строку без поважних причин розмір оплати послуг такого адвоката, наданих цій особі, зменшується вдвічі*

○ **2) За кожною завершеною стадією провадження у кримінальній справі, у якій адвокат здійснював захист – за формулою:**

$R_v = 20 \times O_{год} \times K_{сп} \times K_{сс} \times K_{ос}$, де:

ПРАВОВУ ДОПОМОГУ (ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ВІД 18.04.2012 РОКУ № 305 «ПИТАННЯ ОПЛАТИ ПОСЛУГ АДВОКАТІВ, ЯКІ НАДАЮТЬ ВТОРИННУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ ОСОБАМ, ЗАТРИМАНИМ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ АБО КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ПОРЯДКУ, А ТАКОЖ У КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВАХ» (2)

- **20** – розрахунковий час (у годинах), що витрачається адвокатом на надання вторинної правової допомоги в одній кримінальній справі;
- **Огод** – розмір оплати за годину роботи адвоката (3,5% мінімальної зарплати);
- **Ксп** – коефіцієнт стадії провадження у справі. Враховує наступні фактори:
 - повнота участі адвоката у процесуальних діях поточної стадії провадження у справі;
 - наявність або відсутність факту припинення участі адвоката у справі з будь-яких причин до завершення поточної стадії провадження у цій справі;
 - наявність повного або скороченого провадження в суді першої інстанції;
 - наявність або відсутність факту участі адвоката у попередніх стадіях провадження у справі
- **Ксс** – коефіцієнт складності справи. Вираховується за формулою:

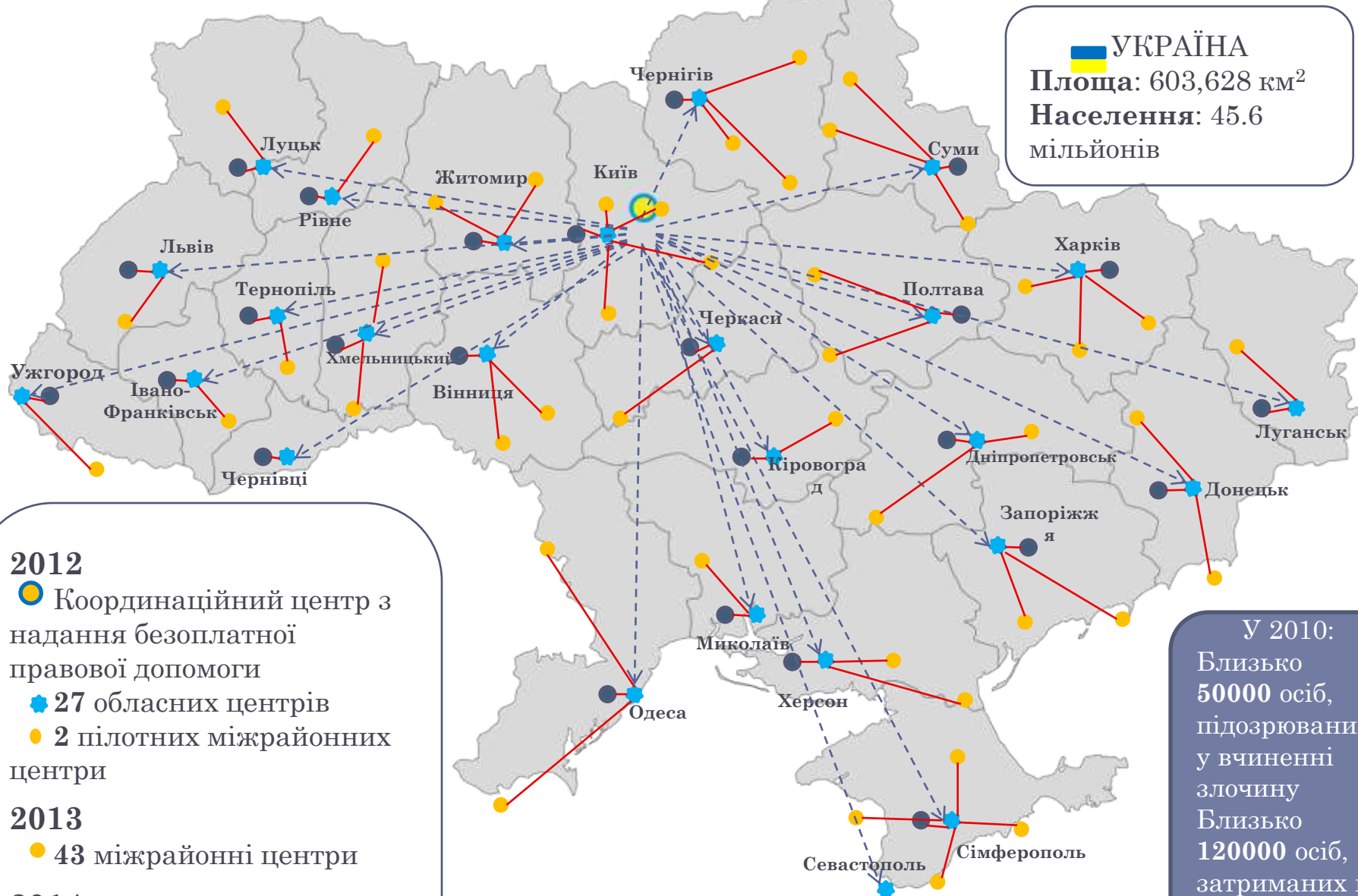
$$K_{cc} = K_{ст. тяж. \Sigma} \times K_{спів} \times K_{зз} \times K_{окс}, \text{ що враховує:}$$

- ступінь тяжкості злочину, за скоєння якого особа може бути притягнута або притягнута до кримінальної відповідальності (**К ст. тяж. Σ**);
- кількість епізодів злочинної діяльності особи (**К ст. тяж. Σ**);
- кількість співобвинувачених особи у справі (**Кспів**);
- обрання щодо особи запобіжного заходу у вигляді взяття під варту (**Кзз**);
- ведення захисту у особливих категоріях справ для стадій досудового слідства і провадження в суді першої інстанції (**Кокс**).
- **Кос** – коефіцієнт особливої складності справи.
- Застосовується у разі оскарження адвокатом в судовому порядку в інтересах захисту особи у кримінальній справі незаконних рішень, дій чи бездіяльності органу дізнання, слідчого, прокурора.

ОРІЄНТОВНИЙ РОЗРАХУНОК ОПЛАТИ ПОСЛУГ АДВОКАТІВ ВІДПОВІДНО ДО ПРОЕКТУ ПОСТАНОВИ

	Оплата послуг адвокатів відповідно до постанови КМУ від 14.05.1999 № 821	Оплата послуг адвокатів відповідно до прогнозованої Методики обчислення розміру винагороди адвокатів, які надають вторинну правову допомогу у кримінальних справах		Оплата послуг адвокатів відповідно до прогнозованої Методики по діючим Офісам громадського захисту		
		168 годин / місяць (40-годинний робочий тиждень)	4 справи / міс.	3 справи / міс.	м. Біла Церква (3,6 справи / міс.)	м. Харків (3,1 справи / міс.)
Нараховано	4906,00	9190,00	6894,00	8273,00	7124,00	5285,00
Відрахування (прибутковий податок + єдиний соціальний внесок, в сумі 44,5 % доходу)	2183,00	4090,00	3068,00	3682,00	3170,00	2352,00
«На руки»	2723,00	5100,00	3826,00	4591,00	3954,00	2933,00

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

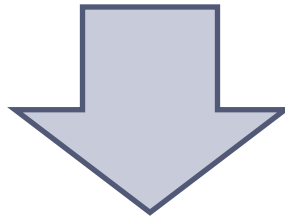

Міністерство юстиції здійснює загальне управління у сфері безоплатної правової допомоги

ФІНАНСУВАННЯ СИСТЕМИ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ У 2012 РОЦІ

➤ 7,6 млн. грн. виділено Міністерству юстиції України на утворення центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги

➤ 3,0 млн. грн. додатково виділено на утворення центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги та Координаційного центру (розп. КМУ від 17.05.12 № 299/р)

Всього виділено 10,6 млн. грн. на інституціональну розбудову системи безоплатної правової допомоги у 2012 році

1,85 млн. грн. на надання громадянам правової допомоги в кримінальних справах за рахунок держави

ПОТРЕБА У ФІНАНСУВАННІ СИСТЕМИ БПД У 2013 РОЦІ

117,78 млн. грн. на забезпечення формування та функціонування системи безоплатної правової допомоги

86,28 млн. грн. на оплату послуг та відшкодування витрат адвокатів з надання безоплатної вторинної правової допомоги

КОНКУРС АДВОКАТІВ, ЯКІ ЗАЛУЧАЮТЬСЯ ДО НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

1 етап
(23.04)

Розгляд та вивчення конкурсними комісіями документів, поданих претендентами
(всього подано 1171 заяву)

2 етап
(07.05)

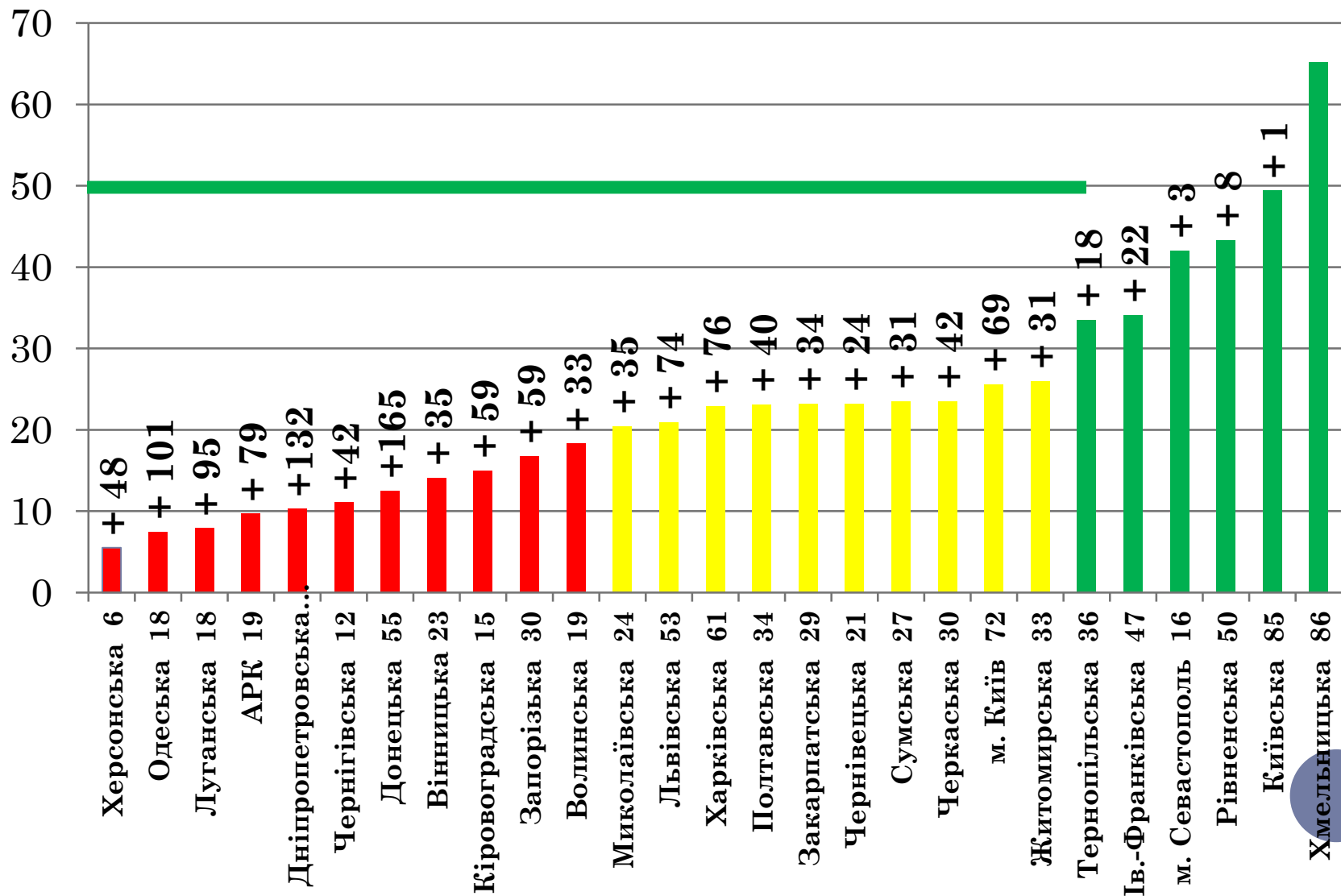
Анонімне письмове тестування
(участь взяли 997 адвокатів)

3 етап
(14-18.05)

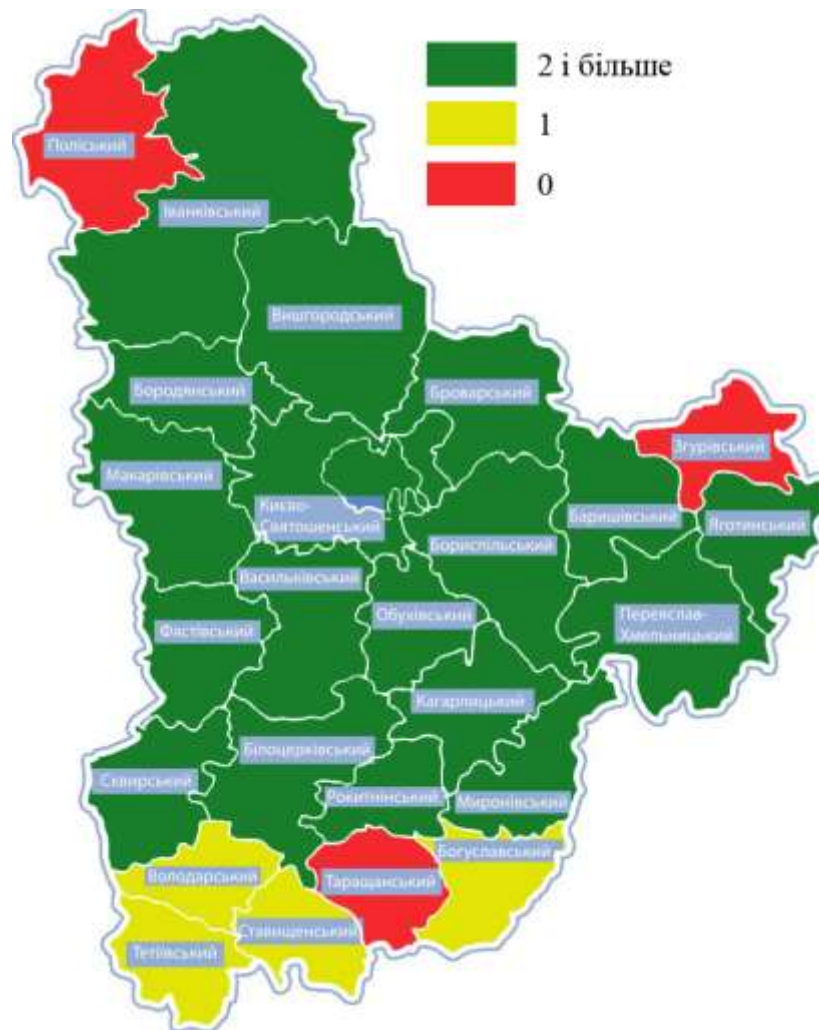

Співбесіди з претендентами
(за результатами конкурсу відібраний 951 адвокат)

СПІВВІДНОШЕННЯ ВІДБРАНИХ АДВОКАТІВ ДО КІЛЬКОСТІ НАСЕЛЕННЯ В АУТОНОМНІЙ РЕСПУБЛІЦІ КРИМ, ОБЛАСТЯХ, МІСТАХ КИЄВІ ТА СЕВАСТОПОЛІ (У ВІДНОСНИХ ПОКАЗНИКАХ)

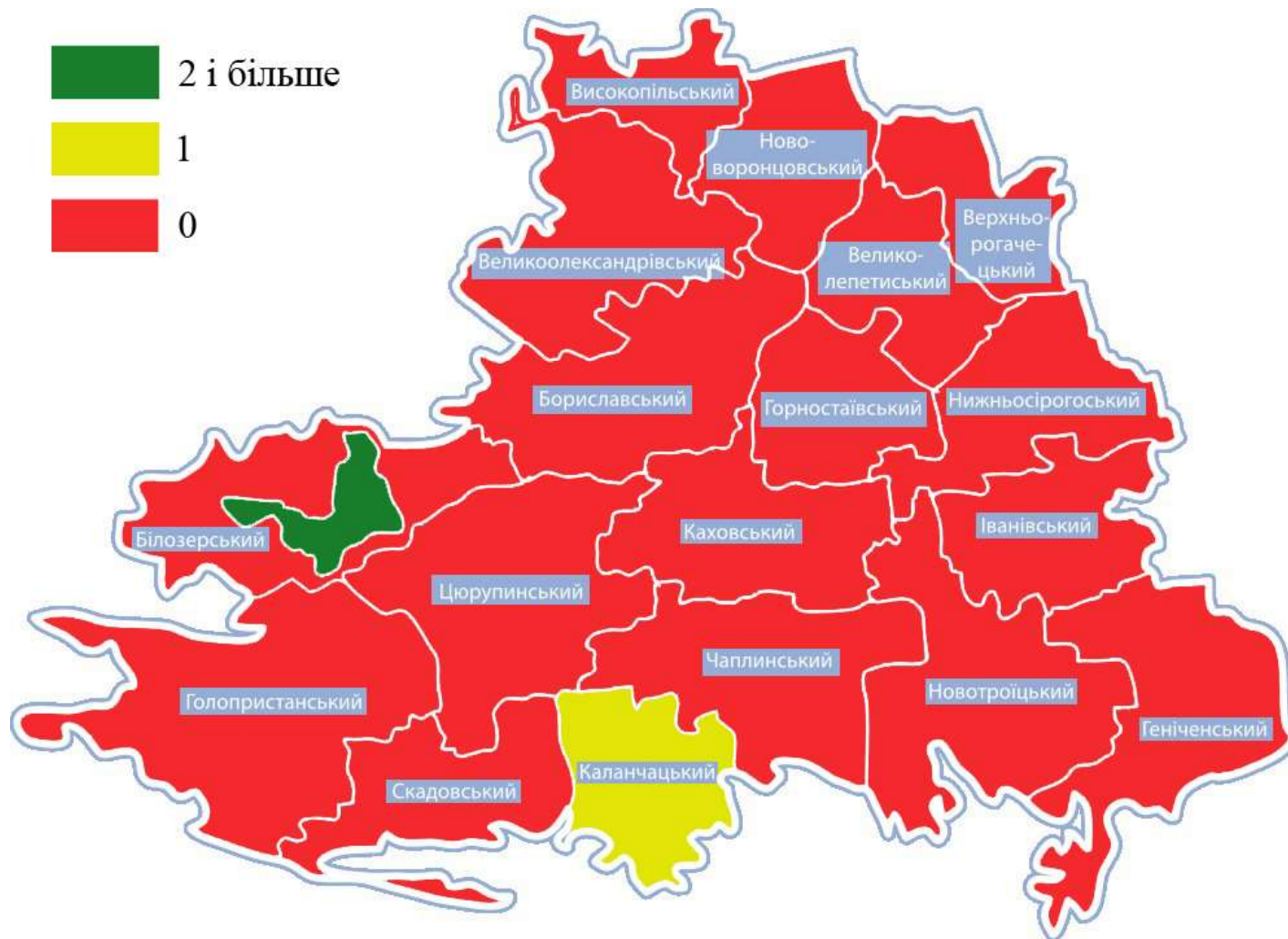
ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ КОНКУРСУ У КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ (АДВОКАТІВ У РАЙОНІ)

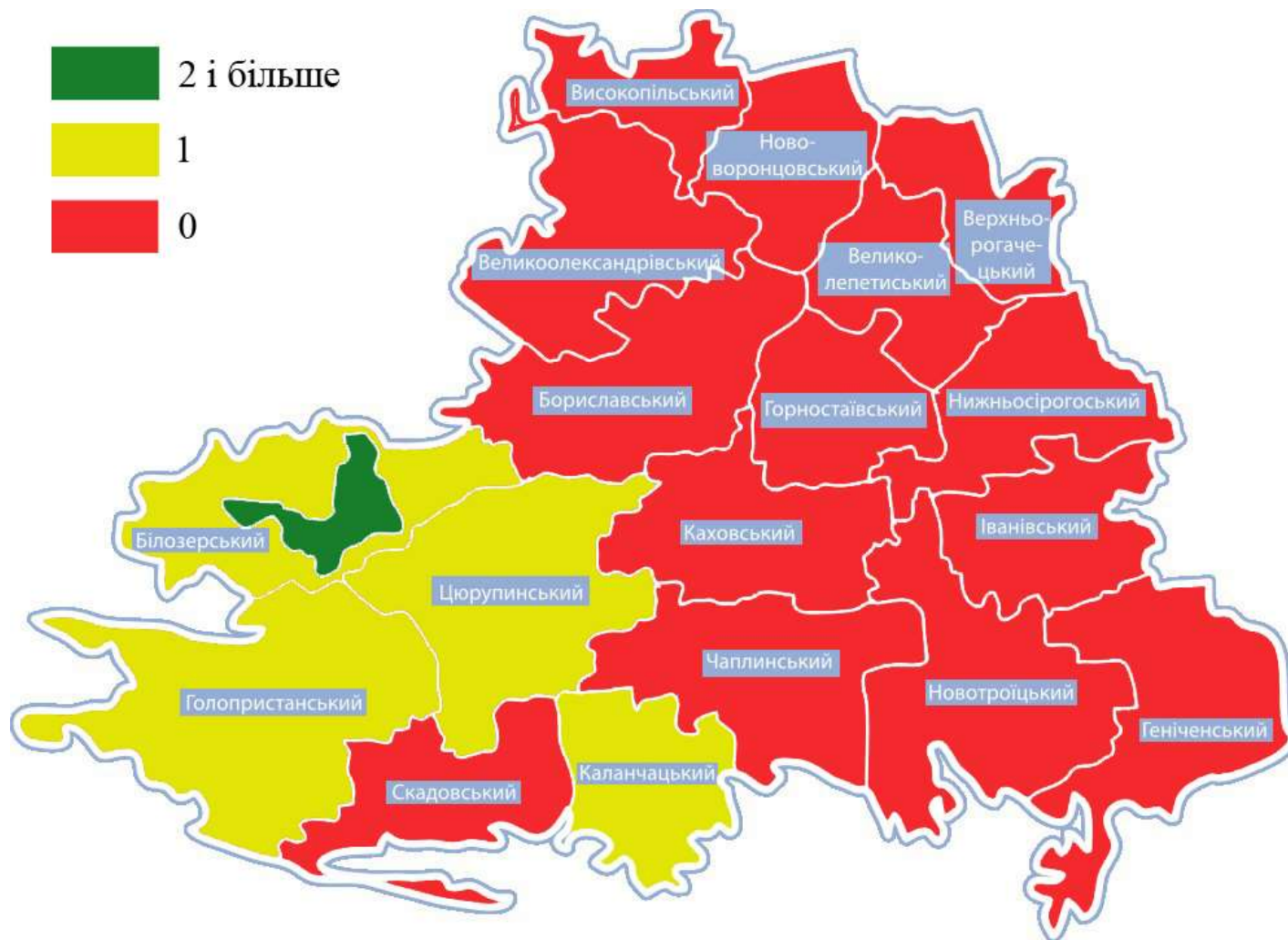
ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ КОНКУРСУ У КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ (АДВОКАТІВ У РАЙОНІ)

ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ КОНКУРСУ У ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ (АДВОКАТІВ У РАЙОНІ)

ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ КОНКУРСУ У ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ (АДВОКАТІВ У РАЙОНІ)

ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ КОНКУРСУ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ (АДВОКАТІВ У РАЙОНІ)

ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ КОНКУРСУ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ (АДВОКАТІВ У РАЙОНІ)

ВІДБІР АДВОКАТІВ, ЯКІ ЗАЛУЧАЮТЬСЯ ДО НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ: РЕЗУЛЬТАТИ І ПЕРСПЕКТИВИ: НАСТУПНІ КРОКИ

- ❖ Підготовка пропозицій щодо змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 року № 1362 «Про затвердження Порядку і умов проведення конкурсу та вимог до професійного рівня адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги»
- ❖ Проведення роз'яснювальної кампанії з 18.06 по 18.08 2012 року
- ❖ Оголошення другого конкурсу з відбору адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги у другій половині вересня 2012 року